

האגדה על ארכני בת התמותה שניסתה להתחרות בכוחה של החכמה באלות - אתנה.

לא

ארכני, נסיכה מבית המלוכה בקולופון אשר בלידיה, ברחה באצבעות מפליאות עשות בטויה, סריגה, אריגה, וכל מלאכת-מחט. ולא היתה בת בארץ אשר יפיו מעשי אריגיה ורקמותיה יותר מפרי הפלך והמנור ומחט-הרקמה אשר לארכני.

ואתיני, החכמה באלות - היא אשר למדה לראשונה לבנות-תמותה תבנות-כפים בעשית מרכד ויריעה ומלבוש - שבעה נחת מעבודת הנערה ארכני.

ויהי בהשתומם בני-אדם על חריצות ידי ארכני ועל יפי מלאכתה, ותחל להתפאר, לאמר: "ואם תוכל האלה אתיני לעשות כמוני אדרבה, תרד ממרומיה ותנסה להתמודד עמי באריגת טפיטי-כתלים, מעשה ציור וצבע, ונראה כח מי יגדל!"

כה דברה בגאותה, ותשמע האלה אתיני, ותבוא אל הנערה - בדמות אשה וקנה הופיעה לפניה - ותוהר אותה: "אל-נא, בתי, תשני באולת הזאת, לדבר גבוהה-גבוהה נגד אולימפוס. אבל הנערה בזה לזקנה, ותאמר: "כלאי לשונך, סבתא, ושמרי עצתך לנכדותיך או שפחותיך. אני על דברי עומדת: איני מפחדת מהתחרות עם אתיני. לו באה הנה האלה, ועשתה בארוג ורקום לעמתי, כיעתה הראיתי לה מי משתינו ידיה מיטיבות לפעול".

ותאמר האלה: "הנה היא לפניך!" ותסר מעליה את מראה-הזקנה. ונגלתה פתאם לעיני הנערה במלא גנה-מוראה, כאשר קפצה מקדם, משלמת וחמושה, ממצח ואוס אביה. ותחור הנערה, אבל התעקש התעקשה לעמוד בדבורה ונסות כחה מול כח האלה. ותעשינה שתיהן באריגה צבעונית, וידיהן פוזוות במלאכה.

נערה-נסיכה
ברוכת אצבעות,
ואלה-מורה
והנית פעבודתה

הנערה מתפארת
כגור האלה

אתיני פניהיה
אותה, אך היא
עוקרת באולתה

כח-המיתה מנסה
לחה מול
כח-אלה

... כל אחת טוטה בניומנות תשלוכות חוטים מנוונים, סיפורים מורכבים ומפותלים, דמויות גיבורים, חיות ומפלצות על ואוס אבי האלים, על פוסידון, הרמס, אפולון ואחרים.

ותצץ ארכני רגע במעש ידי האלה, ונפשה - תמיהה: האם באלה הצללים הקודרים והחורים תאמר אתיני להתחרות את מלאכתי הססגונית, הרוגשת, מרהיבת-העין ומרנינת-הלב?

פרפר קטן טפר
ויו על מלא
המנה

אכל האלה, כהשלימה את תמונת-אריגתה, לקחה מחט-זהב, ותרקם פרפר אחד, מרפרף בין עללי-הנזת הירקרקים-אפורניים בשתיל-הנזת אשר בטפיט. ותבט ארכני ותרא את פלא-הקטיפה של כנפי-הפרפר, את בהרות השחור והלבן אשר בוג כנפי הפטדה הפרושות, את פלומת-המשי המעטה את גב היצור, את קרני-משושו המתפשטות לרחב, את שוקיו השעירות, את עיניו כיהלומים ועירים; והנה מננה-ויו הפרפר הקטן האצל אור גנו על מלאכת-הטפיט כלה ותחי: האלים והאלות השופטים - הדס, הרה, אפרודיטי, אפולון, ארטמיס, ארס והרמס, וזאוס אדיר מכלם - לבשו מורא-הוד; אתיני בתמונה התנוצצה בקובע ושיריו; וקן-פוסידון הלכן גלש והסתלסל כקצף-משברים, והאביר השחור, מתנת אל-הים לבני-אדם, נראה כאחד אשר פרש מהמוני-המוני סוסי-פוסידון לבני-הרעמה הנוהרים מן האפק אל חוף-היבשה, ובקרבת-החוף הם מתנפצים בזרמי-חלב ובועות-ענבר ורסיטי-בולח; ושתיל-הנזת, מתנת-אתיני, רטט ברוח קל, ויהי כמתנבא ולוחש: "נבחרתי - נבחרתי, ולא אחדל שמני וטובי עד עולם".

ותדע ארכני בנפשה כי נצחה, כי שגכה ממנה עדינות-מעשה כעדינות רקמת הפרפר ההוא, וכי כל הדרת אריגיה הקשתים, הטוסים והשופים * לא ישוו לפשטות-האמן של מלאכת-אתיני ולתבונת זו בת-זאוס להקרין חיי-חיים בכל ממרכז-גנה ועיר אחד.

וימהלו בה קנאה וכעס ופחד ויהיו לארס בדמה. ובטרופ-נפשה חטפה חוט-כסף, דק-דק אך חזק-חזק, ותשלך את קצה-החוט האחד דמות-ללאה להאחיוהו בקורה החומכת את גני-הבית, ואת קצה-החוט השני כרכה מסביב לצוארה; ותקפץ קפיצה גסה למען החנק, ויהיה המות מנוס לה מחמת-האלה.

אכל האלה חמלה עליה: עד לא יצאה נשמת-הנערה, הפכה אותה אתיני לעכביש, והעכביש חיש טפס בחוט אל ראש-הקורה, ויעלם שם באחד-הסדקים.

ועד היום הזה בני-ארכני טוים חוטים ואורגים יריעות, אף נתלים בחוט דק, מפרש מנופם, לטוס ממקום למקום, וני לזוכב-רקמה או צרע-פסים אשר יפול ברשתם! אותו יטרפו בחמת-זעם. אך שבועתים יתאכזרו לפרפר-פאר החועה ונכנס אל גבולם.

הנה אחד מרפרף לתמו בגנת-קיץ, מפרח לפרח, גומע מכל פרח טפת טל-נפת, וכל ישותו רחש-ענג מאויר צח-אור ושכור-בשם. ולא ירגיש כי חוט דק שבדק שלוח כחכה לצודו. אך נגע בלי-משים בחוט - יהדק זה לגופו, וככל שיחאמץ להשתחרר, כן יתכרך עליו החוט יותר ויותר; ובטרים ידע מה, הוא מתחיל מסתובב אין-אונים סחור-סחור באויר. והוא נמשה מעלה-מעלה, ונמשך אל-תוף נקי-כתל אפולולי, שם הוא מטל חבוש נגד עיני-עכביש, מנרות משטמה. והעכביש את כנפי-הפרפר, על קשקשי-והכן, מורט; את עיניו-לשמים מנגר; מוחץ את חשן-חוהו הפניני; ואת שארית הגוף הממרט ישים למעכה; אחר יולל את לחות-החיים של טרפו. זאת נקמת-העכביש מעם-הפרפרים כי בשל פרפר נכשלה ארכני, הורתו הקדמונית.

קנאות ארכני
ומעשה-טרופה

ארכני - אם כל
טוין קורים

והל פר של
פרפר